# 1 Sayisal Turev icin Ileri Yon Sonlu Fark Formulleri

## 1.1 Taylor Serisi

Bir f(x) fonksiyonunun  $x = x_0$  noktasindaki Taylor serisine acilimi asagidaki ifade ile hesaplanir.

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(x_0)}{n!} (x - x_0)^n = f(x_0) + \frac{f'(x_0)}{1!} (x - x_0) + \frac{f''(x_0)}{2!} (x - x_0)^2 + \frac{f'''(x_0)}{3!} (x - x_0)^3 + \cdots$$

# 1.2 Ornek Noktalar

Bu ifade  $x_m = x_0 + mh$  biciminde secilen her bir nokta icin duzenlenir.

$$y_{1} = f(x_{0}) + h * f'(x_{0}) + \frac{h^{2}}{2!} * f''(x_{0}) + \frac{h^{3}}{3!} * f'''(x_{0})$$

$$y_{2} = f(x_{0}) + 2 * h * f'(x_{0}) + 2^{2} * \frac{h^{2}}{2!} * f''(x_{0}) + 2^{3} * \frac{h^{3}}{3!} * f'''(x_{0})$$

$$y_{3} = f(x_{0}) + 3 * h * f'(x_{0}) + 3^{2} * \frac{h^{2}}{2!} * f''(x_{0}) + 3^{3} * \frac{h^{3}}{3!} * f'''(x_{0})$$

## 1.3 Katsayilar ile carpim

Denklemler  $t_1, t_2, t_3, \dots$  katsayilari ile carpilir

$$t_{1} * y_{1} = t_{1} * f(x_{0}) + t_{1} * h * f'(x_{0}) + t_{1} * \frac{h^{2}}{2!} * f''(x_{0}) + t_{1} * \frac{h^{3}}{3!} * f'''(x_{0})$$

$$t_{2} * y_{2} = t_{2} * f(x_{0}) + t_{2} * 2 * h * f'(x_{0}) + t_{2} * 2^{2} * \frac{h^{2}}{2!} * f''(x_{0}) + t_{2} * 2^{3} * \frac{h^{3}}{3!} * f'''(x_{0})$$

$$t_{3} * y_{3} = t_{3} * f(x_{0}) + t_{3} * 3 * h * f'(x_{0}) + t_{3} * 3^{2} * \frac{h^{2}}{2!} * f''(x_{0}) + t_{3} * 3^{3} * \frac{h^{3}}{3!} * f'''(x_{0})$$

### 1.4 Birlestirme

Denklemlerin her iki yani toplanir.

$$t_1 * y_1 + t_2 * y_2 + t_3 * y_3 = (t_1 + t_2 + t_3) * f(x_0) + (t_1 + t_2 * 2 + t_3 * 3) * h * f'(x_0) + (t_1 + t_2 * 2^2 + t_3 * 3^2) * \frac{h^2}{2!} * f''(x_0) + (t_1 + t_2 * 2^3 + t_3 * 3^3) * \frac{h^3}{3!} * f'''(x_0)$$

1

## 1.5 Katsayi ifadeleri

Bu toplam ifadesinden her bir terimin katsayi ifadesi cikarilir.

$$\begin{split} Exp_0: t_1 + t_2 + t_3 \\ Exp_1: t_1 + t_2 * 2 + t_3 * 3 \\ Exp_2: t_1 + t_2 * 2^2 + t_3 * 3^2 \\ Exp_3: t_1 + t_2 * 2^3 + t_3 * 3^3 \end{split}$$

## 1.6 Denklem Sistemi

Bu katsayi ifadelerinden ilki ile 2. turevin ifadesi cikarilarak asagidaki denklemler elde edilir.

$$t_1 + t_2 * 2 + t_3 * 3 = 0$$
  
 $t_1 + t_2 * 2^3 + t_3 * 3^3 = 0$ 

Bu denklemlerden katsayi matrisi olusturulur.

$$\begin{bmatrix}
 t_1 & t_2 & t_3 \\
 1 & 2 & 3 \\
 1 & 2^3 & 3^3
 \end{bmatrix}$$

Denklemler,  $t_1$  bagimsiz degisken yapilarak (sag tarafa tasinarak) asagidaki gibi yeniden duzenlenir.

$$\left[ \begin{array}{cc|c} t_1 & t_2 & t_3 \\ 1 & 2 & -3 \\ 1 & 8 & -27 \end{array} \right]$$

#### 1.7 Denklem cozumu

1. satir kullanilarak asagisindaki (2,1) elemani 0 yapilir.

$$\left[ \begin{array}{cc|c} t_1 & t_2 & t_3 \\ 1 & 2 & -3 \\ 0 & 6 & -24 \end{array} \right]$$

2. satir kullanilarak yukarisindaki (1,2) elemani 0 yapilir.

$$\left[ \begin{array}{cc|c} t_1 & t_2 & t_3 \\ 1 & 0 & 5 \\ 0 & 6 & -24 \end{array} \right]$$

Katsayi matrisi birim matrise donusturulur.

$$\left[\begin{array}{cc|c} t_1 & t_2 & t_3 \\ 1 & 0 & 5 \\ 0 & 1 & -4 \end{array}\right]$$

Buradan katsayi cozumleri asagidaki gibi belirlenir.

$$t_1 = 5 * t_3$$

$$t_2 = -4 * t_3$$

#### 1.8 Katsayilar icin Tamsayi Degerleri

 $t_3$  degiskenine atanabilecek en kucuk tamsayi degeri EKOK hesabi ile belirlenir.

$$t_3 = EKOK() = 1$$

Bu deger yardimiyla katsayi degiskenlerine atanacak degerler hesaplanir.

$$t_1 = 5 * 1 = 5$$

$$t_2 = -4 * 1 = -4$$

$$t_3 = 1$$

 $y_0$  noktasinin katsayisi  $(t_0)$  ile birlikte tum katsayilar asagidaki gibi belirlenir.

$$y_0: t_0 = t_1 + t_2 + t_3 = 5 + (-4) + 1 = 2$$

$$y_1:t_1=5$$

$$y_2: t_2 = -4$$

$$y_3: t_3 = 1$$

$$y^{(2)}:-1*h^2$$

 $\boldsymbol{y}^{(2)}$ teriminin katsayisi negatif oldugundan tum katsayilar (-1) ile carpilir.

$$y_0:t_0=2$$

$$y_1:t_1=-5$$

$$y_2: t_2 = 4$$

$$y_3: t_3 = -1$$

$$y^{(2)}:1*h^2$$

 $t_{sum}=0$  (katsayilar dogru ise toplami 0 olmalidir)

 $y^{(2)}$  ifadesi hesaplanir.

$$y^{(2)} = \frac{2*y_0 - 5*y_1 + 4*y_2 - y_3}{1 + 1 + 2} + O(h^2)$$

$$y^{(2)} = \frac{2*y_0 - 5*y_1 + 4*y_2 - y_3}{1*h^2} + O(h^2)$$

$$y^{(2)} = \frac{2*0.7071 - 5*0.7078 + 4*0.7085 - 0.7092}{1*0.001^2} + O(h^2)$$

$$y^{(2)} = 0E - 10 + O(h^2)$$